VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	**Deelname landelijk expertisebureau risicobeheer en verzekeringen**
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	dhr. J. Gebben
Auteur	Dhr. W.K. Kleinhuis
Bijlagen	Memo voor toezending naar gemeenten bij verzoek om hun wensen en bedenkingen te uiten
Vergaderdatum	25-11-2021
Agendapunt	**7**

Conceptbesluit	1. Het voornemen om te besluiten tot oprichting van en deelname aan de 'stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen' 2. Voorafgaand aan het besluit tot oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's de gemeenteraden te verzoeken hun wensen en bedenkingen te uiten
Inleiding	Op 4 oktober 2021 heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's, het principebesluit genomen tot het oprichten van 'stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen'. Deze stichting adviseert veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade en koopt voor de veiligheidsregio's verzekeringen in. Dit besluit is een volgende stap in een proces dat al jaren op landelijk niveau loopt rondom het thema 'Goed werkgeverschap na dienstongevallen'. In de jaren na de regionalisering van de brandweer bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering die iedere veiligheidsregio heeft niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting van zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker. Vaak gaat dit over de definitie van wat een ongeval is, terwijl de medewerker wel evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daar komt bij dat er landelijk geen eenduidige set van aanspraken is, waardoor medewerkers die een vergelijkbaar ongeval meemaken wisselend gecompenseerd worden. Omdat alle veiligheidsregio's hetzelfde werk doet, en min of meer dezelfde risico's lopen op een bedrijfsongeval, getuigt het van goed werkgeverschap om hier landelijk afspraken over te maken.

	Daarnaast is sprake van een ‘verharding’ van de verzekeringsmarkt. Het aantal aanbieders neemt af, premies stijgen en voorwaarden worden versoberd. De verzekerbaarheid komt daarmee onder druk te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren ‘slechts’ een van de mogelijke opties is om financiële risico’s als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van ‘verzekeringsdenken naar risicodenken’. Ook is de stap van ‘verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken’: niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker. Een laatste overweging is dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio’s veelal kwetsbaar is ingevuld. Het betreft vaak functies met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context kan deze kwetsbaarheid worden verminderd. Om invulling te geven aan deze uitdagingen is landelijk het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om: • Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen • Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken); • Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken • Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen; • Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG. In de (concept) ‘landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen’ is door de Veiligheidsregio’s de vraag beantwoord: Waar sta ik als werkgever voor als mijn medewerker een dienstongeval overkomt? De RCDV bespreekt naar verwachting eind 2021/begin 2022 de voorstellen over het waarborgfonds. In dit traject zijn we nu op het punt beland dat alle seinen op groen staan om een landelijke stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen in het leven te gaan roepen. Deze rechtspersoon is nodig, omdat een nog op te richten waarborgfonds onderdeel uit gaat maken van het expertisebureau. Dit waarborgfonds is voorzien om aanspraken uit de ‘landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen’ die niet verzekerbaar zijn in gezamenlijkheid te financieren. Normaliter heeft zo’n fonds een vergunning van De Nederlandse Bank nodig. Er is echter vrijstelling mogelijk. Daarbij is het van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. Dit zorgt ervoor dat een stichting de best passend rechtsvorm is, zowel voor het waarborgfonds als het expertisebureau. De oprichting van het

	waarborgfonds wordt naar verwachting in de eerste helft van 2022 aan het bestuur voorgelegd, waarna ook hier de gemeenten wordt gevraagd om hun wensen en bedenkingen te uiten. Met de oprichting van de landelijke stichting hebben de veiligheidsregio's straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken. Via deze oplegnotitie wordt de bestuurscommissie gevraagd om het voornemen uit te spreken tot oprichting van deze stichting en deelname hiervan vanuit Veiligheidsregio Fryslân. En voordat de formele besluitvorming in het algemeen bestuur plaats vindt de gemeenteraden te vragen om eventuele wensen of bedenkingen hierover te uiten.
Beoogd effect	Het borgen van goed werkgeverschap in het geval van ongevallen, voor zowel de medewerkers als de organisatie
Argumenten	*1.1 Hiermee geven we beter invulling aan goed werkgeverschap in het geval van ongevallen* Door landelijke afspraken te maken zijn we beter in staat om medewerkers die te maken krijgen met een ongeval tijdens de dienst tegemoet te komen. Daarnaast zorgt het ervoor dat de arbeidsvoorwaarden voor alle veiligheidsregio's gelijk wordt, waardoor iedere medewerker op dezelfde manier behandeld wordt, of het nu in Fryslân is of in Groningen of Drenthe. *1.2 Zo anticiperen we op de verharding van de verzekeringsmarkt* Er zijn steeds minder aanbieders op de markt die een ongevallenverzekering aanbieden aan veiligheidsregio's, waardoor premies stijgen en voorwaarden versoberen. Wij merkten dit bij de aanbesteding die wij een tweetal jaar geleden hebben gedaan, waarbij de premie € 100.000 duurder was geworden. Door landelijk de handen ineen te slaan, verbeteren we onze onderhandelingspositie en ontstaat de mogelijkheid om minder afhankelijk van verzekeraars te zijn. *1.3 Dit creëert de randvoorwaarden voor een zo efficiënt mogelijke afdekking van dit risico* Bij een schade-uitkering bij een ongeval gaat het snel om grote bedragen, en kan daarmee een beslag leggen op andere middelen. Om dit risico af te dekken, kopen we een ongevallenverzekering in. Met de oprichting van deze stichting zorgen we er niet alleen voor dat we de beste voorwaarden

	creëren om deze ongevallenverzekeringspremie zo laag mogelijk te houden, maar ontstaat ook de mogelijkheid voor eventueel nog goedkopere alternatieven, zoals een (nog op te richten) waarborgfonds. *1.4 Dit verlaagt de kwetsbaarheid van de verzekeringsfunctie binnen onze organisatie* Ook in onze organisatie geldt dat de verzekeringsfunctie bij één persoon is belegd, wat veel kwetsbaarheid met zich meebrengt. Door dit bij een landelijk expertisebureau onder te brengen, vervalt deze kwetsbaarheid, en is continuïteit gewaarborgd. *1.5 Onze gemeenschappelijke regeling voorziet in de mogelijkheid tot het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon* Artikel 6a van onze gemeenschappelijke regeling beschrijft dat het algemeen bestuur het besluit mag nemen tot oprichting en deelneming in stichtingen, mits in het bijzonder aangewezen wordt dat daarmee het openbaar belang gediend wordt. De bovenstaande argumenten zijn voldoende argumentatie dat hier in dit geval aan voldaan wordt. *1.6 Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een ander rechtspersoon* Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Marken (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is. *1.7 Een stichting is de best passende rechtsvorm voor deze activiteiten* Onderdeel van het organisatieplaatje is een nog op te richten waarborgfonds, welke bedoeld is voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter voor het fonds een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. De rechtsvorm stichting is dan de best passende. *2.1 Wij zijn van en voor de Friese gemeenten, en het is daardoor niet meer dan logisch dat zij de mogelijkheid geboden worden om hun wensen of bedenkingen te geven* Veiligheidsregio Fryslân is een uitvoeringsorganisatie die in opdracht van de Friese gemeenten taken op het gebied van brandweerzorg, publieke gezondheidszorg en crisisbeheersing uitvoert. Het spreekt voor zich dat het wenselijk is dat de Friese gemeenteraden hun inbreng mogen leveren wanneer een uitvoeringsorganisatie deelneemt aan een stichting.

	2.2 Onze gemeenschappelijke regeling schrijft dit ook voor Artikel 6a van onze gemeenschappelijke regeling benoemt expliciet dat het algemeen bestuur niet eerder een besluit kan nemen over deelname aan een privaatrechtelijk rechtspersoon nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerp besluit is toegezonden en zij in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenking ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
Kanttekeningen/risico's	*1.1 Na het oprichten van deze stichting is later nog een separaat besluit nodig voor deelname aan het waarborgfonds* Bij het oprichten van het expertisebureau dient ook rekening te worden gehouden met het bestuur van het nog op te richten waarborgfonds. Dit fonds, dat eveneens een (separate) stichting dient te zijn, beoogt een financieringsoplossing te zijn voor in ieder geval niet-verzekerbare risico's. Naar verwachting is een voorstel hierover in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor dit fonds een voorstel voor een soortgelijke procedure volgt. Idealiter was de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voorgelegd aan de gemeenten. Dit is helaas niet mogelijk als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau. *1.2 Dit wil niet zeggen dat de kosten voor het dekken van dit risico lager worden* De suggestie kan worden gewekt dat door de oprichting van deze landelijke stichting de kosten voor het dekken van dit risico lager worden. Dit is nog maar zeer de vraag. Enerzijds omdat de stichting zelf ook kosten maakt, die aan de veiligheidsregio's worden doorberekend. Maar bovenal omdat het de situatie op de verzekeringsmarkt niet wijzigt, en de premies voor verzekeringen nog steeds proportioneel kunnen gaan stijgen. Echter, met dit besluit verzekeren we ons ervan dat we gelet op de krapte op de markt ons voor de goedkoopst mogelijke manier onze verzekering inkopen. Mocht dit niet leiden tot een lagere premie, dan op zijn minst tot minder meerkosten.
Financiële consequenties	De kosten voor deelname aan de stichting bedragen voor onze organisatie € 22.500. Deze worden opgevangen binnen de bestaande begroting.
Vervolgaanpak/uitvoering	Na een positief besluit in de bestuurscommissie vindt behandeling van het stuk in het dagelijks bestuur plaats. Zij sturen, op hetzelfde moment als de kaderbrief, het voorstel naar de gemeenteraden om hun wensen of eventuele bedenkingen door te geven. Hierna

	bereidt het dagelijks bestuur de besluitvorming voor richting het algemeen bestuur. Zij nemen uiteindelijk het finale besluit.
Communicatie	De communicatie is opgenomen in het vervolgproces
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	